

НАРОДНАЯ УКРАИНСКАЯ АКАДЕМИЯ

**МЕТОДИЧЕСКИЕ РЕКОМЕНДАЦИИ
ПО НАПИСАНИЮ ПРАВОВОГО РАЗДЕЛА
ДИПЛОМНЫХ И МАГИСТЕРСКИХ РАБОТ**

Издательство НУА

НАРОДНАЯ УКРАИНСКАЯ АКАДЕМИЯ

**МЕТОДИЧЕСКИЕ РЕКОМЕНДАЦИИ
ПО НАПИСАНИЮ ПРАВОВОГО РАЗДЕЛА
ДИПЛОМНЫХ И МАГИСТЕРСКИХ РАБОТ**

для студентов, обучающихся по специальности
7.03050401, 8.003050401 – Экономика предприятия

Харьков
Издательство НУА
2015

УДК 34:378.147.88(072)
ББК 67р30-2
М54

*Утверждено на заседании
кафедры экономической теории и права
Народной украинской академии
Протокол № 6 от 19.01.2015*

Составитель *И. Б. Кравчина*

Рецензент канд. юрид. наук., доц. *В. В. Астахов*

Методичні рекомендації містять загальні вимоги до змісту правового розділу дипломних та магістерських робіт, орієнтовну тематику та список рекомендованої літератури з цивільного, господарського, трудового та інших галузей вітчизняного права.

М54 **Методические** рекомендации по написанию правового раздела дипломных и магистерских работ, для студентов, обучающихся по специальности 7.03050401, 8.03050401 – Экономика предприятия / Нар. укр. акад. [каф. экон. теории и права; сост. И. Б. Кравчина]. – Харьков : Изд-во НУА, 2015. – 20 с.

Методические рекомендации содержат общие требования к содержанию правового раздела дипломных и магистерских работ, примерную тематику и список рекомендуемой литературы по гражданскому, хозяйственному, трудовому и другим отраслям отечественного права.

**УДК 34:378.147.88(072)
ББК 67р30-2**

*Закон должен быть применен с толком и разумением,
одно только толкование дает закону жизнь, смысл.*

В. Д. Спасович

ВВЕДЕНИЕ

Современная модель экономического образования в Харьковском гуманитарном университете «Народная украинская академия» предусматривает компетентностно-ориентированный подход к профессиональной подготовке будущих экономистов, при котором одной из ключевых компетенций является правовой компонент.

Правовая компетенция может быть определена как совокупность способностей и личностно-волевых установок, определяющих для человека возможность и стремление соразмерять свое социальное поведение с правом. Правовая компетентность человека предполагает знание о значении, основных сферах и механизмах правового регулирования общественной жизни; умение выделять правовые аспекты возникающих жизненных ситуаций и определять целесообразность их разрешения правовыми средствами; способность анализировать сложившуюся правовую ситуацию с различных позиций; определение достаточного для решения проблемы минимума правовой информации; умение видеть правовые последствия принимаемых решений и совершаемых действий; готовность и умение использовать механизмы и средства правового разрешения проблем.

Формирование правовой компетенции у студентов ХГУ «НУА» является сложным и специфическим процессом, основанным на принципах преемственности, последовательности, функциональности, профессиональной направленности, коллективного взаимодействия и напрямую зависящем от уровня обучения.

Важной итоговой частью учебного процесса по подготовке специалистов по специальностям 7.03050401, 8.03050401 «Экономика предприятия» на факультете «Бизнес-управление» ХГУ «НУА» является написание правового раздела дипломной (магистерской) работы. Написание раздела является результатом всего процесса правового обучения и показателем уровня подготовки специалиста, владеющего не только теоретическими знаниями, но и навыками научно-исследовательской работы.

С целью оказания методической помощи в процессе подготовки и выполнения правовых разделов дипломных (магистерских) работ, повышения их качества разработаны данные методические указания, комплексно характеризующие современные требования к подготовке и защите соответствующих работ. В методических указаниях определены единые требования к содержанию, объему и тематике правовых разделов дипломных и магистерских работ, а также правила оформления текстовой части (согласно ДСТУ 3008-95 «Документация. Отчеты в сфере науки и техники. Структура и правила оформления»).

Раздел 1. ТРЕБОВАНИЯ ПО ВЫПОЛНЕНИЮ ПРАВОВОГО РАЗДЕЛА ДИПЛОМНЫХ (МАГИСТЕРСКИХ) РАБОТ

Правовой раздел является самостоятельным структурным элементом дипломной (магистерской) работы.

Написание правового раздела имеет такие цели:

- формирование представления о современном состоянии теории и практики права в рыночных отношениях, проблемах и перспективах их решения.
- развитие навыков самостоятельной работы при решении задач, поставленных в задании;
- определение степени самостоятельности студентов в решении поставленных задач;
- адаптация приобретенных теоретических знаний к условиям конкретного предприятия.

Для достижения перечисленных целей студенту необходимо:

- обосновать актуальность и значимость выбранной темы как с теоретической точки зрения, так и с позиции применимости для конкретного предприятия;
- определить цель исследования;
- проанализировать нормативно-правовую базу, которой на день защиты регулируются экономические проблемы, исследованные в работе, научную юридическую монографическую и периодическую литературу по теме работы;
- выявить несовершенство (недостатки, неполноту, противоречивость) законодательства в данной сфере;
- предложить собственное видение решения данной проблемы.
- оформить правовой раздел в соответствии с установленными требованиями.

Правовой раздел – самостоятельное творческое научное исследование, которое представляет собой сочетание теоретического освещения вопросов темы с анализом нормативных правовых актов и юридической практики. Работа должна свидетельствовать об индивидуальном подходе автора к научному освещению проблемы, оценкам существующих мнений.

Раздел 2. ПОДГОТОВКА ПРАВОВОГО РАЗДЕЛА

2.1. Выбор темы правового раздела

Работа студента над правовым разделом дипломной (магистерской) работы начинается с выбора его темы и получения от научного консультанта рекомендаций по его выполнению.

Основными требованиями к выбору темы являются:

- актуальность, то есть соответствие современной правовой политике государства;
- новизна;
- реальность реализации;
- преемственность, то есть взаимосвязь с проводимыми научными исследованиями, выполненными курсовыми работами и т. д.;
- взаимосвязь с темой дипломной (магистерской) работы;
- возможность повышения правовой эффективности работы предприятия.

Примерная тематика правовых разделов дипломных (магистерских) работ разрабатывается и утверждается на кафедре экономической теории и права (см. раздел 3 настоящих Методических рекомендаций)

Студент самостоятельно с учетом консультации с научным консультантом выбирает тему исследования из имеющегося примерного перечня тем по интересующей его проблематике, либо, по согласованию с научным консультантом, предлагает интересующую его тему, обосновав ее актуальность, практическую значимость, научную новизну и степень научной разработанности проблемы.

2.2. Взаимосвязь правового раздела с темой и содержанием дипломной работы

Правовой раздел должен быть логически связан с темой и содержанием дипломной (магистерской) работы. Эта связь может быть непосредственной. Так, если дипломная работа выполняется на тему: «Экономическое обоснование выбора различных форм и систем оплаты труда на предприятии», то очевидно, что в правовом разделе может быть освещено правовое регулирование форм и систем оплаты труда на предприятии.

Если прямую связь между предметом (объектом) дипломной работы и какими-либо его правовыми аспектами проследить затруднительно, то правовой раздел может быть посвящен либо отдельным юридическим проблемам организационно-правовой формы субъекта хозяйствования, описываемого в дипломе, либо видам деятельности, которое оно осуществляет, либо договорам, заключаемым субъектом хозяйствования, и т.д. Например, если дипломная работа выполняется на тему: «Финансовый анализ и планирование: взаимосвязь и применение», то тема правового раздела может выглядеть следующим образом: «Правовая основа ресторанного хозяйства», если описываемое в дипломной работе юридическое лицо является сетью ресторанов быстрого питания;

«Договоры с заинтересованностью в практике акционерных обществ», если описываемое в дипломной работе юридическое лицо имеет организационно-правовую форму в виде акционерного общества; «Правовое регулирование договора подряда на капитальное строительство», если описываемое в дипломной работе юридическое лицо по роду своей деятельности связано с договорами данного вида.

2.3. Содержание и структура правового раздела

При написании правового раздела дипломной (магистерской) работы студент **должен:**

- всесторонне изучить выбранную правовую проблему, ее теоретическую и практическую значимость;
- подобрать и проанализировать нормативные правовые акты и научную литературу по теме;
- собрать и обобщить материалы юридической практики (судебной, нотариальной и т. д.). Можно использовать конкретный практический материал по месту работы (прохождения практики) дипломника в рамках своей специализации;
- обосновать собственное видение по рассматриваемой проблеме, определить свое отношение к существующим научным позициям, концепциям, юридической практике;
- выработать свои предложения и рекомендации по совершенствованию исследуемой проблематики.

Правовой раздел должен носить как теоретический, так и прикладной характер, т.е. он должен быть написан не только на теоретическом, но и на практическом материале, что должно найти отражение в формулировке темы. При этом не исключается подготовка чисто теоретической дипломной работы.

Объем правового раздела должен составлять от 10 до 15 листов.

Правовой раздел должен иметь логически завершенную *структуру*, условно состоящую из:

- введения;
- основной части;
- заключения;

Во **введении** (объем 1 – 1,5 листа) раскрываются:

1. **Актуальность темы исследования.** Обоснование актуальности проблемы исследования предполагает раскрытие степени важности и социальной значимости выбранной темы. Так, автор работы должен показать умение выбрать тему исследования, оценить своевременность ее разработки и этим ответить на вопрос: почему именно сегодня необходимо рассматривать эту научную проблему.

Примерная схема обоснования актуальности проблемы исследования может следующей:

- дать объективную оценку современного состояния объекта исследования с акцентированием внимания на других проблемах и противоречиях;
- показать, как на современном этапе решаются существующие проблемы на практике, если возможно – со ссылкой на официальные документы;
- оценить состояние научной разработанности выбранной проблемы: на основе краткого анализа литературы определить круг ученых, занимавшихся ее разработкой, осветить проблематику их исследований и подчеркнуть малоизученные или совсем неизученные моменты;
- сделать выводы о том, что неразработанность конкретного аспекта проблемы обусловила выбор темы исследования.

2. *Связь с темой дипломной работы* (см. п.2.2).

3. *Цель и задачи исследования.* В связи с тем, что один и тот же объект может изучаться в различных аспектах, то целесообразно в процессе исследования сосредоточить внимание на одном из них.

Предмет исследования – это все то, что находится в пределах объекта исследования и на чем непосредственно сосредоточено все внимание исследователя.

Объект и предмет должны всегда быть взаимосвязанными как общее и конкретное, как система и ее компонент. Объект всегда является общей сферой научного поиска, а предмет – тем конкретным, что выражается в определенном исследовании. Вместе с тем исполнителям необходимо всегда помнить, что чем уже будет предмет исследования, тем глубже, содержательнее и интереснее может быть исследование.

Определение задач исследования рекомендуется делать в форме перечня действий исследователя, используя следующие формулировки: «Изучить ...», «Определить ...», «Выявить ...», «Обосновать ...», «Установить ...», «Разработать...».

Основная часть должна быть направлена на раскрытие теоретико-правовых аспектов рассматриваемой проблемы. В ней необходимо проанализировать нормативно-правовую базу, научную юридическую монографическую и периодическую литературу по теме работы. Выявить несовершенство (недостатки, неполноту, противоречивость) законодательства в данной сфере. Предложить собственное видение решения данной проблемы.

В основной части автор должен выявить умение лаконично, логично и аргументировано представлять научный материал, избегать общих слов, бездоказательных утверждений, тавтологии.

Заключение к правовому разделу (объем 1 – 1,5 листа) играет роль подведения итогов по результатам проведенного научного поиска, где по логике исследования синтезируется вся накопленная научная информация. В нем в соответствии с задачами подводятся общие итоги исследования:

- излагаются выводы студента, представляющие теоретическую и практическую значимость по исследуемой теме и рекомендации;

- высказываются предложения, направленные на совершенствование законодательства и дальнейшее направление исследования проблемы.

В выводах к правовому разделу необходимо:

- 1) предложить редакцию, в которой должна быть изложена данная норма;
- 2) показать, чем обусловлена такая необходимость;
- 3) какой положительный эффект будет достигнут (с точки зрения экономиста) в результате таких изменений;
- 4) аргументировано обосновать свою позицию.

Предложения должны быть не абстрактными, а носить конкретный и однозначный характер. Например, можно указать в какой пункт, часть статьи, статью конкретного нормативно-правового акта необходимо внести изменения и какие именно.

Не рекомендуется вводить в заключение содержательные элементы исследования, которые должны были рассматриваться в основной части работы, или формулировать вывод, который не является результатом анализа в основной части работы.

Список использованной литературы может размещаться следующим образом: в порядке появления ссылок в тексте или в алфавитном порядке фамилий авторов либо заголовков, или в хронологическом порядке.

Необходимая информация о стандартах оформления содержится в ДСТУ ГОСТ 7.1-2006 «Библиографическое описание документа. Общие требования и правила составления», ДСТУ 3582-97 «Інформація та документація. Скорочення слів в українській мові в бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила», ГОСТ 7.12-93 «Библиографическая запись. Сокращение слов на русском языке. Общие требования и правила».

Объектом описания может быть книга, периодическое издание, статья, раздел, глава из книги и т. д. Примеры описания представлены в приложении 1.

В списке литературы указываются все использованные автором источники, а не только те, на которые есть ссылки в работе. При этом, в указанный список могут быть введены и другие нормативные правовые акты и работы авторов, которые не нашли текстуального отражения в исследовании, но повлияли на научное формирование мышления дипломника.

Студент обязан сделать **сноски** на используемые им в тексте литературные источники и нормативные правовые акты. *Заимствование текста из чужих произведений без ссылки может быть основанием для отказа в защите работы.*

Приложения, как правило, содержат важный, но имеющий вспомогательное значение для выполненной работы материал. В качестве приложения используются извлечения из нормативных правовых актов, проекты нормативных и иных актов, схемы, договоры, статистические и социологические данные, контракты, обзоры, подготовленные автором, таблицы, дающие представление о степени изученности автором данной проблемы.

2.4. Консультирование по правовым разделам

Правовой раздел выполняется студентом под руководством преподавателя кафедры экономической теории и права – консультанта по написанию правового раздела.

Обязанности научного консультанта:

- оказывать помощь при выборе темы правового раздела, ее окончательной формулировки и объема раскрытия;
- рекомендовать специальную нормативную литературу и информационные источники по выбранной теме дипломной работы;
- регулярно консультировать студента по вопросам выполнения раздела, а при необходимости организовывать консультации других специалистов;
- контролировать соблюдение календарного плана, качество и самостоятельность выполнения исследования.

Информация о состоянии готовности разделов систематически обсуждается на заседаниях кафедры, выясняются причины отставания от графика и намечаются меры по их ликвидации. Информация об отстающих студентах направляется в деканат для принятия соответствующих мер.

Правовой раздел необходимо предоставить консультанту на проверку в соответствии с календарным графиком. После исправления его замечаний работа предоставляется консультанту для повторной проверки. Окончательный вариант работы возвращается студенту. Подпись консультанта по правовому разделу проставляется на титульном листе только в переплетенной дипломной (магистерской) работе.

Критериями готовности правового раздела являются:

- научный уровень, степень освещенности в ней вопросов темы, значение для юридической практики;
- использование нормативных актов, правовой литературы;
- активное использование материалов практики;
- творческий подход к разработке темы;
- правильность и научная обоснованность выводов;
- стиль изложения;
- аккуратность в оформлении работы;
- степень профессиональной подготовленности, проявившаяся в содержании работы.

Научный консультант не является соавтором или редактором правового раздела и поэтому не должен исправлять имеющиеся в работе теоретические, стилистические и другие ошибки. Ответственность за качество содержания и оформления правового раздела дипломной (магистерской) работы полностью лежит на дипломнике, а не на научном консультанте.

Раздел 3. ПРИМЕРНАЯ ТЕМАТИКА ПРАВОВЫХ РАЗДЕЛОВ ДИПЛОМНЫХ (МАГИСТЕРСКИХ) РАБОТ

1. Правовые основы формирования корпоративного имиджа предприятия (бренд, торговая марка, гудвилл и т.д.)
2. Правовое регулирование управления дебиторской задолженностью на предприятии (договор факторинга и т.д.)
3. Правовое регулирование оценки финансовой безопасности предприятия (защита сведений, содержащих коммерческую тайну и т.д.)
4. Правовое регулирование сертификации и стандартизации в Украине.
5. Проблемы правового регулирования неплатежеспособности и банкротства предприятий.
6. Проблемы правового регулирования внешнеэкономической деятельности в Украине (анализ коллизионных и материально-правовых норм).
7. Правовое регулирование инвестиционной деятельности в Украине.
8. Правовые проблемы заключения и исполнения договоров перевозки грузов/ перевозки пассажиров.
9. Регуляторная политика и основы ее правового регулирования.
10. Правовое регулирование фармацевтического рынка в Украине.
11. Правовые особенности заключения договора перевозки.
12. Правовые основы функционирования общества с ограниченной ответственностью
13. Особенности нормативно-правового регулирования электронной коммерции в Украине.
14. Правовые основы управления акционерным капиталом предприятия.
15. Проблемы правового регулирования деятельности частных / публичных акционерных обществ.
16. Правовое регулирования лизинговых операций.
17. Правовое регулирование инновационной деятельности в Украине.
18. Правовые аспекты реализации инвестиционного проекта в Украине (или в Харьковской области).
19. Правовое регулирование оплаты труда на предприятии.
20. Правовое регулирование процесса формирования уставного капитала в АО (ООО, ЧП и т.д.).
21. Проблемы законодательного регулирования оценки предприятия как целостного имущественного комплекса.
22. Правовые аспекты основных направлений выхода предприятия из кризиса.
23. Правовые аспекты трудовой дисциплины как элемента управления персоналом.
24. Правовые основы обеспечения и повышения конкурентоспособности предприятия.

25. Современные аспекты налогового законодательства при осуществлении инвестиционной/ инновационной/ внешнеэкономической/ производственной / etc деятельности.
26. Проблемные аспекты деятельности акционерного общества с одним акционером.
27. Правовые проблемы заключения и исполнения договоров поставки.
28. Правовое регулирование трансферного ценообразования в Украине.
29. Создание и деятельность субъектов хозяйствования в низконалоговых юрисдикциях / оффшорных зонах.
30. Правовые аспекты регулирования управления корпоративными финансами.
31. Проблематика применения штрафных санкций в хозяйственных договорах.
32. Административно-хозяйственные санкции: правовая природа, случаи применения.
33. Акцизный налог: правовая природа и основы установления и администрирования.
34. Административная ответственность за нарушение налогового законодательства Украины.
35. Административная ответственность за нарушение таможенных правил.
36. Административная ответственность за нарушение законодательства о защите прав потребителей.
37. Административно-правовые меры борьбы с монополизмом.
38. Государственный контроль за законной предпринимательской деятельностью.
39. Административная ответственность за занятие запрещенными видами хозяйственной деятельности.
40. Государственные гарантии по оплате труда работников.

Раздел 4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАННОЙ ЛИТЕРАТУРЫ

Основная литература

Бевз С. І. *Підприємницьке право в схемах: загальна частина* : навч. посіб. / за заг. ред. С. І. Бевз / Бевз С. І. – К. : ПП «Фірма «Гранмна», 2012. – 292 с.

Вінник, О. М. *Науково-практичний коментар Закону України «Про акціонерні товариства»* / О. М.Вінник. – К. : Юрінком Інтер, 2009. – 312 с.

Господарське право [текст] : підручник : у 2 ч. / [В. Ф. Опришко та ін.] ; за заг. ред. В. Ф. Опришка та Н. С. Хатнюк ; Держ. вищ. навч. закл. «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». – К. : КНЕУ, 2011. – Ч. 1. – 2011. – 507 с.

Господарське право [текст] : підручник : у 2 ч. / [В. Ф. Опришко та ін.] ; за заг. ред. В. Ф. Опришка та Н. С. Хатнюк ; Держ. вищ. навч. закл. «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». – К. : КНЕУ, 2011. – Ч. 2. – 2011. – 501 с.

Журик Ю. В. *Антимонopolно-конкурентне право України* : навчальний посібник / Ю. В. Журик. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 272 с.

Науково-практичний коментар до цивільного законодавства України : у 2-х т. т. 1. / відп. ред. В. Г. Ротань. – 2-ге вид. – Х.: Фактор, 2010. – 800 с.

Несинова С. В. *Господарське право України* : навч. посіб. / за заг. ред. С. В. Несиної. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 564 с.

Підприємницьке право : навч. посіб. / за ред. О. В. Старцева. К. : Істина, 2006. – 208 с.

Підприємницьке право [текст] : навч. посіб. для студ. напряму підготов. 6.030601 «Менеджмент» : європ. кредитно-трансферна система / Н. Б. Савіна, А. М. Костюкевич ; Нац. ун-т вод. госп-ва та природокористування. – Рівне : НУВГП, 2011. – 154 с.

Підприємницьке право [текст] : навч. посіб. / Д. К. Черкашин ; Харк. нац. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. – Х. : ХНАУ, 2011. – 517 с.

Харитонов Є. О. *Цивільне право України* : підручник / Є. О. Харитонов, О. В. Старцев. – Вид. 2, перероб. і доп. – К. : Істина, 2007. – 816 с.

Нормативно-правовые акты

Конституція України (Основний закон) : прийнята на 5-й сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 1996.– № 30. – ст. 141.

Кодекс України про адміністративні правопорушення, прийнятий 7 грудня 1984 р. // Відом. Верхов. Ради Української РСР. – 1984. – Додаток до № 51. – Ст. 1122.

Господарський процесуальний кодекс України : Закон України від 06.11.1991 № 1798-ХІІ // Відом. Верх. Ради України від 11.02.1992. – 1992 р., № 6, ст. 56.

Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 435–IV // Відом. Верхов. Ради України. – 2003.– №№ 40–44. – Ст. 356.

Господарський кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 436–IV // Відом. Верхов. Ради України від 02.05.2003 – 2003 р. – № 18. – Ст. 144.

Кодекс адміністративного судочинства України : Закон України від 06.07.2005 р. № 2747–IV // Уряд. кур'єр від 17.08.2005 – № №№ 153–154.

Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI// *Голос України* від 04.12.2010. – № 229, / № 229-230 .

Митний кодекс України : Закон України від 13.03.2012 № 4495-VI// *Урядовий кур'єр* від 17.05.2012. – № 86, / № 87 від 18.05.2012.

Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI // *Урядовий кур'єр* від 07.06.2012. – № 99 –100.

Про підприємництво : Закон України від 07.02.1991 № 698-XII // *Голос України* від 05.03.1991.

Про захист прав споживачів : Закон України від 12.05.1991 № 1023-XII // *Голос України* від 08.06.1991.

Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 16 квітня 1991 р. // *Відомості Верховної Ради*. –1991. – № 29. – ст. 377.

Про захист іноземних інвестицій на Україні : Закон України від 10.09.1991 № 1540а-XII// *Голос України* від 24.09.1991. – № 185.

Про інвестиційну діяльність : Закон України від 18.09.1991 № 1560-XII// *Голос України* від 21.11.1991.

Про господарські товариства : Закон України від 19.09.1991 № 1576-XII // *Голос України* від 11.10.1991.

Про колективне сільськогосподарське підприємство : Закон України від 14.02.1992 № 2114-XII // *Голос України* від 20.03.1992.

Про приватизацію державного майна : Закон України від 04.03.1992 № 2163-XII // *Голос України* від 06.05.1992.

Про приватизацію невеликих державних підприємств (малу приватизацію) : Закон України від 06.03.1992 № 2171-XII // *Голос України* від 14.04.1992.

Про приватизаційні папери : Закон України від 06.03.1992 № 2173-XII // *Голос України* від 04.04.1992.

Про споживчу кооперацію : Закон України від 10.04.1992 № 2265-XII // *Голос України* від 09.05.1992.

Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом : Закон України від 14.05.1992 № 2343-XII // *Голос України* від 06.06.1992.

Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон : Закон України від 13.10.1992 № 2673-XII // *Голос України* від 18.11.1992.

Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні : Закон України від 26.01.1993 № 2939-XII // *Голос України* від 02.03.1993.

Про аудиторську діяльність : Закон України від 22.04.1993 № 3125-XII // *Урядовий кур'єр* від 03.06.1993.

Про Антимонопольний комітет України : Закон України від 26.11.1993 № 3659-XII // *Голос України* від 21.12.1993.

Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті : Закон України від 23.09.1994 № 185/94-ВР // *Голос України* від 05.10.1994.

Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг : Закон України від 06.07.1995 № 265/95-ВР // *Голос України* від 28.07.1995.

Про державне замовлення для задоволення пріоритетних державних потреб : Закон України від 22.12.1995 № 493/95-ВР // *Урядовий кур'єр* від 01.02.1996.

Про режим іноземного інвестування : Закон України від 19.03.1996 № 93/96-ВР // *Урядовий кур'єр* від 25.04.1996.

Про захист від недобросовісної конкуренції : Закон України від 07.06.1996 № 236/96-ВР // *Голос України* від 02.07.1996.

Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні : Закон України від 30.10.1996 № 448/96-ВР // *Урядовий кур'єр* від 28.11.1996.

Про сільськогосподарську кооперацію : Закон України від 17.07.1997 № 469/97-ВР // *Урядовий кур'єр* від 14.08.1997.

Про Національну депозитарну систему та особливості електронного обігу цінних паперів в Україні : Закон України від 10.12.1997 № 710/97-ВР // *Урядовий кур'єр* від 10.01.1998.

Про застосування спеціальних заходів щодо імпорту в Україну : Закон України від 22.12.1998 № 332-XIV // *Урядовий кур'єр* від 24.02.1999.

Про регулювання товарообмінних (бартерних) операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності : Закон України від 23.12.1998 № 351-XIV // *Урядовий кур'єр* від 21.01.1999.

Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV // *Урядовий кур'єр* від 01.09.1999.

Про концесії : Закон України від 16.07.1999 № 997-XIV // *Урядовий кур'єр* від 22.09.1999.

Про природні монополії : Закон України від 20.04.2000 № 1682-III // *Урядовий кур'єр* від 24.05.2000.

Про ліцензування певних видів господарської діяльності : Закон України від 01.06.2000 № 1775-III // *Урядовий кур'єр* від 02.08.2000.

Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000 № 2121-III // *Урядовий кур'єр* від 17.01.2001. – № 8.

Про Національну програму сприяння розвитку малого підприємництва в Україні : Закон України від 21.12.2000 № 2157-III // Урядовий кур'єр від 25.01.2001. – № 14.

Про захист економічної конкуренції : Закон України від 11.01.2001 № 2210-III // Урядовий кур'єр від 21.03.2001. – № 50.

Про платіжні системи та переказ коштів в Україні : Закон України від 05.04.2001 № 2346-III // Урядовий кур'єр від 16.05.2001. – № 84.

Про обіг векселів в Україні : Закон України від 05.04.2001 № 2374-III // Урядовий кур'єр від 04.05.2001. – № 78.

Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг : Закон України від 12.07.2001 № 2664-III // Урядовий кур'єр від 29.08.2001. – № 154.

Про інноваційну діяльність : Закон України від 04.07.2002 № 40-IV // Урядовий кур'єр від 07.08.2002. – № 143.

Про державну реєстрацію юридичних осіб і фізичних осіб–підприємців : Закон України від 15.05.2003 р. № 755–IV // Відом. Верх. Ради України. – 2003. – № 31–32. – Ст. 263.

Про особисте селянське господарство : Закон України від 15.05.2003 № 742-IV // Урядовий кур'єр від 11.06.2003. – № 106.

Про фермерське господарство : Закон України від 19.06.2003 № 973-IV // Урядовий кур'єр від 28.08.2003. – № 159.

Про кооперацію : Закон України від 10.07.2003 № 1087-IV // Урядовий кур'єр від 27.08.2003. – № 158.

Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності : Закон України від 11.09.2003 № 1160-IV // Урядовий кур'єр від 22.10.2003 – № 198.

Про забезпечення вимог кредиторів та реєстрацію обтяжень : Закон України від 18.11.2003 № 1255-IV // Урядовий кур'єр від 14.01.2004. – № 6.

Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень : Закон України від 01.07.2004 № 1952-IV // Урядовий кур'єр від 04.08.2004. – № 145.

Про стандарти, технічні регламенти та процедури оцінки відповідності : Закон України від 01.12.2005 № 3164-IV // Урядовий кур'єр від 05.04.2006. – № 64.

Про цінні папери та фондовий ринок : Закон України від 23.02.2006 № 3480-IV // Урядовий кур'єр від 19.04.2006. – № 75.

Про холдингові компанії в Україні : Закон України від 15.03.2006 № 3528-IV // Урядовий кур'єр від 18.04.2006. – № 73, / 73-74.

Про акціонерні товариства : Закон України від 17.09.2008 № 514-VI // Урядовий кур'єр від 29.10.2008. – № 202.

Про заборону грального бізнесу в Україні : Закон України від 15.05.2009 № 1334-VI // Урядовий кур'єр від 25.06.2009. – № 112.

Про підготовку та реалізацію інвестиційних проектів за принципом «єдиного вікна» : Закон України від 21.10.2010 № 2623-VI // Урядовий кур'єр від 17.11.2010. – № 215.

Про засади запобігання і протидії корупції : Закон України від 07.04.2011 № 3206-VI // Урядовий кур'єр від 16.06.2011. – № 108.

Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності : Закон України від 19.05.2011 № 3392-VI // Урядовий кур'єр від 26.07.2011. – № 134.

Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства : Закон України від 22.09.2011 № 3773-VI // Урядовий кур'єр від 09.11.2011. – № 208.

Про Фонд державного майна України : Закон України від 09.12.2011 № 4107-VI // Урядовий кур'єр від 19.01.2012. – № 10.

Про особливості здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності щодо фізичних осіб – підприємців та юридичних осіб, які застосовують спрощену систему оподаткування, обліку та звітності : Закон України від 23.02.2012 № 4448-VI // Відомості Верховної Ради України від 07.12.2012. – 2012 р., № 49, стор. 2164, ст. 558.

Про охорону діяльність : Закон України від 22.03.2012 № 4616-VI // Урядовий кур'єр від 16.05.2012. – № 85.

Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні : Закон України від 22.03.2012 № 4618-VI // Урядовий кур'єр від 16.05.2012. – № 85.

Про особливості здійснення закупівель в окремих сферах господарської діяльності : Закон України від 24.05.2012 № 4851-VI // Урядовий кур'єр від 04.07.2012. – № 116.

Про ціни і ціноутворення : Закон України від 21.06.2012 № 5007-VI // Урядовий кур'єр від 07.08.2012. – № 140.

Про депозитарну систему України : Закон України від 06.07.2012 № 5178-VI // Урядовий кур'єр від 17.10.2012. – № 189.

Спеціальная литература

Андрущенко І. Імплікація злиття і поглинання компаній в Україні / І. Андрущенко // Право України. – 2011. – № 4.– С. 177.

Андрущенко І. Альянс компаній через механізм злиття і поглинання як основна форма їх інтеграції / І. Андрущенко // Право України. – 2011. – № 7. – С. 175.

Баклан О. Деякі питання щодо детінізації економіки та підприємництва / О. Баклан // Право України. – 2011. – № 6.– С. 175.

Беляневич О. Договори у сфері господарювання / О. Беляневич // Право України. – 2012. – № 9.– С. 197–205.

Віхров О. Організаційно-господарські відносини як предмет правового регулювання / О. Віхров // Право України. – 2010. – № 8.

Дякович М. М. Індивідуалізація юридичних осіб та їх об'єднань у нотаріальній практиці / М. Дякович, Ю. М. Юркевич // Адвокат. – 2012. – № 8. – С. 18–23. Режим доступу: http://archive.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Advokat/2012_8/index.html

Зеліско А. Правовий статус фермерських господарств як юридичних осіб приватного права / А. Зеліско // Право України. – 2010. – № 5.

Знаменський Г. Наукоємність сучасного господарського права / Г. Знаменський // Право України. – 2010. – № 8.

Кравець Н. Державна політика регулювання малого та середнього підприємництва в Україні / Н. Кравець // Право України. – 2012. – № 11 – 12. – С. 378–384.

Козачук М. Види обмежень свободи підприємницької діяльності / М. Козачук // Підприємництво, господарство і право. – 2011. – № 5.

Кузнецова Н. Договір у механізмі регулювання цивільно-правових відносин / Н. Кузнецова // Право України. – 2012. – № 9. – С. 12.

Мамутов В. Господарський кодекс у системі правового забезпечення економіки в Україні / В. Мамутов // Право України. – 2012. – № 1 – 2. – С. 203.

Омельченко А. Місце та роль законодавства України про зовнішньоекономічну діяльність в системі законодавства України / А. Омельченко // Право України. – 2011. – № 6. – С. 169.

Омельченко А. Поняття та ознаки зовнішньоекономічної діяльності як предмета правового регулювання / А. Омельченко // Право України. – 2011. – № 5. – С. 218.

Омельченко А. Шляхи вдосконалення та розвитку законодавства України про зовнішньоекономічну діяльність / А. Омельченко // Право України. – 2011. – № 7. – С. 182.

Піцикевич В. Критерії впровадження ліцензування / В. Піцикевич // Право України. – 2012. – № 11 – 12. – С. 385–390.

Перемот С. Доктрина впливу в конкурентному праві України / С. Перемот // Право України. – 2012. – №№ 3–4. – С. 171.

Подцерковний О. Про необхідність підвищення уваги до методології тлумачення господарського законодавства / О. Подцерковний // Право України. – 2010. – № 4.

Поляков Б. Реформа законодавства про банкрутство в Україні / Б. Поляков // Право України. – 2012. – № 6. – С. 292.

Радзивілюк В. Щодо цілей інституту запобігання банкрутству (неспроможності) / В. Радзивілюк // Право України. – 2010. – № 8.

Соловійов О. Застосування практики Страсбурзького суду як джерела права в Україні: деякі проблемні аспекти / О. Соловійов // Право України. – 2010. – № 10.

Спасибо-Фатєєва І. Права подружжя на майно приватного підприємства / І. Спасибо-Фатєєва // Право України. – 2012. – № 11 – 12. – С. 294–304.

Харитонова О. Ліцензійний договір, ліцензія та деякі проблеми правового регулювання пов'язаних з ними відносин / О. Харитонова, Є. Харитонов // *Право України.* – 2012. – № 9. – С. 143.

Шицький І. Компетенція Верховного Суду України в контексті захисту права / І. Шицький // *Право України.* – 2010. – № 10.

Щербина В. Деякі проблеми удосконалення господарського і господарського процесуального законодавства / В. Щербина // *Право України.* – 2010. – № 8.

Ямкова І. Правовий статус інституту приватного підприємництва: становлення та тенденції розвитку / І. Ямкова // *Право України.* – 2010. – № 8.

**ПРИМЕРЫ БИБЛИОГРАФИЧЕСКОГО ОПИСАНИЯ
ЗАКОНОДАТЕЛЬНЫХ ДОКУМЕНТОВ**

Конституція України: [Текст]: офіц. текст: [прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. із змінами, внесеними Законом України від 8 грудня 2004 р.: станом на 1 січня 2006 р.]. – К.: Мін-во Юстиції України, 2006. – 124 с.

Господарський кодекс України [Текст]: офіц. текст: за станом на 1 січня 2015 р. – Х.: Одісей, 2015. – 240с.

Про інвестиційну діяльність : Закон України від 18.09.1991 № 1560-XII // Голос України від 21.11.1991.

Про рекомендації парламентських слухань «Захист прав інтелектуальної власності в Україні: проблеми законодавчого забезпечення та правозастосування» [Текст]: постанова Верховної Ради України від 27 червня 2007 р. № 1243-V // Відомості Верховної Ради України. – 2007. – № 45. – С. 1992–1996.

Про затвердження технічного регламенту щодо контейнерів для зберігання та захоронення радіоактивних відходів і плану заходів з його застосування [Текст]: постанова Кабінету Міністрів України від 18.07.2007 р. № 939 // Збірник урядових актів України. – 2007. – № 46. – С. 12-19.

Рішення про затвердження Положення про проведення конкурсів на право оренди майна територіальної громади м. Харкова [Текст]: проект Харківської міської Ради // Харьковские известия . – 2007. – № 76 .– С.10.

Навчальне видання

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
З НАПИСАННЯ ПРАВОВОГО РОЗДІЛУ
ДИПЛОМНИХ ТА МАГІСТЕРСЬКИХ РОБІТ**

для студентів, які навчаються за спеціальністю
7.03050401, 8.03050401 – Економіка підприємства

(російською мово.)

У п о р я д н и к КРАВЧИНА Ірина Борисівна

В авторській редакції
Комп'ютерний набір *І. Б. Кравчина*

Підписано до друку 11.06.2015. Формат 60×84/16.
Папір офсетний. Гарнітура «Таймс».
Ум. друк. арк. 1,16. Обл.-вид. арк. 1,72.
Тираж 90 пр. Зам. №

План 2013/14 навч. р., поз. 11 у переліку робіт кафедри

Видавництво
Народної української академії
Свідоцтво № 1153 від 16.12.2002.

Надруковано у видавництві
Народної української академії

Україна, 61000, Харків, МСП, вул. Лермонтовська, 27.